

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

FENT CARRERANY

MARIA DE LA SALUT

ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA
DE MALLORCA

Número 135

Any XI

NOVEMBRE, 1997

Maria de la Salut

20 anys del
Club d'Escacs
(1977-1997)

DUES PUBLICACIONS A MARIA DURANT EL DARRER MES

Sumari

Editorial i sumari	2
Hi ha maneres i maneres	3
Cap a una alternativa per Mallorca	4
Sobre interpretació (I)	5
Maria de la Salut, capdeventera dels	
escaes de Mallorca	6
Una conversa marianda	9
Miquel Costa i Llobera en el 75è	
aniversari de la seva mort	10
Bullit de Notícies	12
Demografia. Telèfons d'interès	14
El temps.	15
De viatge, amb Viatges Martel	16
Canten papers i menten barbes	17
Un somni embolicat	18
Els arbres de la plaça del Mercat	20
Carrerany Esportiu	22
Poemes i gloses	24

FOTOGRAFIES:

Magí Ferriol Bauzá
Joan Gual Bergas
Club d'Escaes de Maria
Club Ciclista de Maria

EDITORIAL

Ja fa més d'onze anys que aquesta revista arriba a les vostres mans. Al llarg de tot l'any passat, just davall l'editorial, hi posarem "10 anys Fent Carrerany-10 anys fent història". Aquesta frase no era gens agosarada, ja que dia a dia se demostra que per estudiar la història més recent del nostre poble s'ha d'acudir a les més de 3000 pàgines que al llarg d'aquests anys hem imprès. Entre moltes d'altres activitats també hem anat constituint un fons fotogràfic de Pere Mascaró amb prop de 50 obres, una altra manera de recobrar la nostra història.

Per què deim això? Senzillament perquè això dels "10 anys fent història" ha quedat demostrat recentment amb la publicació de dos llibres relacionats directament amb el nostre poble: la història dels 20 anys del Club d'Escaes i l'estudi sobre el nomenclàtor dels carrers; ambdós han consultat les pàgines de la nostra revista i el llibre del nomenclàtor està il·lustrat amb alguna de les fotografies d'aquest fons d'en Mascaró.

Això és per a nosaltres una satisfacció, una manera de veure reconeguda la feina que dia a dia realitzam, una feina qüestionada per uns, lloada per altres. És, en definitiva, una mena d'injecció de moral per seguir amb aquesta empresa.

I que es publiquin llibres com els dos que comentam és també una alegria compartida. Tot allò que contribueixi a enriquir el panorama cultural i cívic de Maria, benvingut sigui. Ningú, nosaltres tampoc, no té l'exclusiva en aquests camps. Per això, que una fundació tregui un llibre com aquest del Nomenclàtor, s'ha de saludar amb entusiasme i que a més una entitat esportiva com és el Club d'Escaes traslladi al paper escrit la història dels seus vint anys d'existència, també.

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzá
Joan Gelabert Mas
Margalida Mas Vicens
Miquel Morey Mas
Onofre Sureda Ribas

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Comissió cap a una alternativa per Mallorca, Lluç Matas, Jeroni Bergas i Enric Pozo, Jaume Corbera, Consell Insular de Mallorca, Jaume Mestre, Miquel Oliver i Roig, Pere Crespí, Josep Ferriol, Joan Gual Bergas, Miquel Rosselló i Quetglas i es Padri des Pla.

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY

Fax: 971-525585

Sant Miquel, 11 07519- Maria de la Salut

IMPRIMEIX: Gràfiques SIBA
Santa Margalida

La redacció de Fent Carrerany no es fa responsable de les opinions dels qui hi escriuen

Nº DEPÓSIT LEGAL: PM-457/1986

HI HA MANERES I MANERES...

Davant d'un llibre impecablement imprès, fet amb gust i que a més és el resultat d'una feina fàcilment constatable tenc una certa tendència -no sé si encertada o no- a veure-ho tot de color de rosa i a mostrar la meua sincera admiració a l'autor o autors de tan agosarat exercici.

Quan a finals del mes passat es presentà un llibre sobre els noms dels carrers de Maria vaig trobar que es feia alguna cosa més que presentar un estudi rigorós sobre l'evolució històrica d'aquests noms i proposar una modificació basada en criteris objectius.

Per començar ningú no va argumentar i objectar res a la necessitat de redefinir el nomenclàtor de Maria, tot partint d'un estudi del seu bateig original i posterior evolució, ni sobre els criteris objectius que haurien de regular la fixació actual. Calia fer-ho. Hi havia massa desencerts, errors i arbitrarismes per enmig per deixar-ho tal com està. Fins aquí tothom d'acord.

I aquí és on crec, honestament, que comencen els desencerts. No del llibre -que ja en parlarem- sinó del procediment emprat. Ningú no discutiria, supòs, a l'actual Ajuntament, la legitimitat democràtica de posar-se al davant de tal iniciativa encarregant a una comissió la tasca de fer aquest estudi històric i de marcar els encerts, errors o arbitrarietats comesos. Però també és cert que, democràticament parlant, tots els grups representats a l'Ajuntament haurien d'estar assabentats del treball fet i consensuar una proposta final, bé seguint la proposta de la Comissió corresponent, bé obrint el debat a fora si es volia una autèntica participació al marge de la vida municipal. Un cop resolt aquest tràmit -importantíssim tràmit- i sense marcar uns terminis massa estrictes (no hi ha cap urgència històrica per posar només 15 dies o un mes per presentar propostes) és quan s'hauria d'aprovar la proposta definitiva. Aquí és on hauria d'aparèixer el llibre, no abans, per tal que tothom, fins i tot els indiferents, sàpiguen la democràtica història del procés i el perquè dels canvis.

...I HI HA UN LLIBRE...

El llibre comentat, però, no ha seguit aquest camí. Confonent alguns passos d'aquesta -crec- lògica, ha passat l'arada davant del bou.

Ningú no hi té res a dir, tampoc, si una fundació privada "Maremarmaria", vol publicar un llibre i demana una ajuda a les institucions públiques per arribar a port. Perfecte. Benvinguda sigui la fundació i el seu interès per escalfar el sovint fred ambient cultural del poble. Però presentar un llibre d'una fundació privada com una proposta pública, tot demanant (anava a escriure exigint) que aquesta s'aprovi globalment pel ple municipal i donant

quinze dies o un mes de temps per si qualcú vol argumentar alguna cosa, em sembla una bona manera de confondre les coses; i si a més es ven això com un exercici de democràcia participativa (com qualcú de la claca insistí el dia de la presentació) encara és més mal d'empassar. Em deman què passaria si alguna altra entitat privada presentàs un estudi semblant, però amb una proposta diferent, i exigís la seva aprovació pel ple en els mateixos termes!

Però, parlem del llibre. Del llibre escrit per Gabriel Bergas, Enric Pozo i Magdalena Torelló cal destacar-ne (ja ho he dit) l'excel·lent impressió i la claredat de l'exposició, així com l'acompanyament de fotografies, documents i plànols que en fan una recomanable lectura. I hi ha molts d'encerts: la proposta d'alguns noms (Elects, F. de B. Moll, Pere Mascaró...), l'intent de tematitzar els carrers, l'harmonització de les plaques (en català, la coherència de l'article salat...), la senyalització dels camins de sortida del poble, etc. En base a l'estudi de l'evolució dels noms dels carrers fan una proposta concreta, clara, però que en certes resolucions, no s'ajusta als paràmetres d'objectivitat enunciats. Ja se sap, segons el nin, la jugueta!. El mateix dia de la presentació sorgiren noms que no s'han tingut en compte: algun batle que hi hauria de ser, alguns polítics que no hi haurien de ser, i alguns altres que no hi podran ser mai, algun inspector que sabia signar i poca cosa més, algun glossador amb nom propi oblidat, algun mestre reconegut i altres que no tingueren tanta sort, etc.

...I HI HA POSSIBILITATS DE RECTIFICAR

No el llibre, que ja està fet, sinó tot allò que pressuposa la seva aparició.

Em digueren que efectivament, el llibre i la seva proposta es dugué al Plenari i que s'aprovà tot donant un termini de quinze dies per presentar al·legacions. Això no és manera de fer les coses. Això no és cap exercici de democràcia participativa. Això és perpetuar la parcialitat que es pretenia combatre amb una pàtina de joc democràtic molt discutible.

Vull creure que no es pretenia jugar brut. I que la intenció era bona. Però el procediment seguit no ha estat encertat.

Aturau el procés. Convidau la gent a participar, amb calma, amb uns terminis més raonables. L'estudi i els punts considerats que han de guiar la nova proposta segueixen sent vàlids. Però ni els quinze dies donats, ni la manera de fer la proposta, ni la proposta feta, no són vàlids.

Pensau-ho!

Joan Gelabert

CAP A UNA ALTERNATIVA PER MALLORCA

Fa prop de tres segles que Mallorca i la resta dels Països Catalans varen esser ocupats per les tropes castellanes, creant, d'aquesta manera, l'estat espanyol. Des d'aquell moment, que va significar la pèrdua de la nostra sobirania com a poble, s'ha seguit un llarg procés d'aculturació que ha tengut com a objectiu l'assimilació de Mallorca a la nació espanyola. Els diferents règims - absolutistes, liberals o feixistes -, han tengut com un dels seus principals objectius l'eliminació de les característiques culturals que ens diferencien, intentant, d'aquesta manera, consolidar el que ells han anomenat "la unidad de España".

Passats quaranta anys de dictadura, que ha significat una duríssima repressió cap a nosaltres des del punt de vista lingüístic i cultural, ens trobam amb una democràcia espanyola que ens continua negant els nostres drets nacionals. La constitució no reconeix el dret d'autodeterminació, ni l'existència de diferents nacions dins el seu territori; prohibeix explícitament la federació de comunitats autònomes; i ni tan sols esmenta les llengües que s'hi parlen, a les quals redueix a un règim, de cooficialitat en el seu territori, que no en garanteix la supervivència. Mallorca, no ha vist reconeguts els seus drets amb el nou règim. La comunitat balear ha quedat relegada al vagó de coa de les comunitats autònomes. Ha estat governada, durant la dècada constituent, per un partit que és el més contrari al reconeixement de la nostra identitat.

La situació actual ens reafirma en el fracàs del model autonòmic, com a mínim en el nostre país. Ens trobam immersos en una forta crisi política. El PP es troba desgastat per casos de corrupció i pels canvis de govern constants (tres presidents en una legislatura). I davant aquesta situació ni tan sols ha estat possible dissoldre el Parlament i convocar eleccions, ja que el nostre estatut no ens ho permet. A més, ens trobam amb la crisi d'un model de desenvolupament, basat en la depredació del territori, que ha provocat nombrosos problemes ecològics i que ha estat impulsat per aquest mateix partit. A això hi hem d'afegir la política clarament hostil cap a l'ús de la llengua catalana, que ha provocat importants mobilitzacions en dates recents. D'altra banda, l'accés del PP al govern espanyol no ha comportat canvis en la discriminació que pateixen les Balears en relació a la resta de comunitats autònomes, més bé al contrari. Tot això fa pensar que hi pot haver un canvi de partit en el govern a les pròximes eleccions autonòmiques. L'alternativa al govern del PP, vista la política feta fins ara pel pacte de progrés del Consell de Mallorca, no ens pot il·lusionar

excessivament, vist que no faran el canvi radical que Mallorca necessita en aquests moments.

En aquestes circumstàncies, creim que és necessària la constitució d'un moviment cívic que lluiti per la sobirania de la nostra nació, entenent com a tal els Països Catalans, dels quals Mallorca és part integrant. Un moviment que integri sense exclusions totes aquelles persones disposades a fer feina per la mateixa causa. En el benentès que el nostre camp d'actuació immediat és Mallorca i que és dins la societat mallorquina on hem d'incidir si volem arribar al nostre objectiu: UNA MALLORCA LLIURE DINS UNA NACIÓ CATALANA INDEPENDENT.

És per aquest motiu que feim una crida a la construcció d'un moviment cívic independentista basat en la defensa de la normalització plena de la nostra llengua; en la lluita contra la discriminació social i la desigualtat de qualsevol tipus; en la desmilitarització de la societat; en la defensa de la terra i del medi ambient; en la internacionalització del fet nacional català; i en l'entesa solidària amb totes les nacions del món. FEIM UNA CRIDA A LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA PER CONSTRUIR UNA NOVA MALLORCA DINS UNA NACIÓ CATALANA LLIURE, SOBIRANA I SOLIDÀRIA.

Comissió cap a una Alternativa per Mallorca

Apartat de correus 906. (07080 - Palma)

LA COMISSIÓ CAP A UNA ALTERNATIVA PER MALLORCA ES PRESENTARÀ EN EL NOSTRE POBLE AL LLARG D'AQUEST MES DE NOVEMBRE.

ENCARA NO HI HA LLOC NI DATA CONCRETA PER A LA PRESENTACIÓ, PERÒ SEGURAMENT QUE SERÀ UN SOPAR-TERTÚLIA.

SI HI ESTEIS INTERESSATS I INTERESSADES PARAU ESMENT QUE PENJAREM CARTELLS PEL POBLE.

SOBRE INTERPRETACIÓ (1)

L'obvietat d'assumir que la interpretació és deformació subjectiva i que hi ha tantes interpretacions com interpretadors no ens permet ésser conscients d'una sèrie de reflexions que cal considerar "rellevants" per la importància que tenen.

La primera reflexió consisteix a adonar-se que la ciència avança a partir d'una nova interpretació, que causa, com a tota revolució, una profunda crisi, especialment en els mons acadèmics i científics. La veritable problemàtica esdevé en acaronar la revolucionària interpretació a la còmoda i pràctica interpretació, que està més assumida per raons conservadores de comoditat. Conseqüentment, tot "paradigma" nou crea una revolució científica que suposa -entre d'altres coses- una reeducació dels científics, una distinta concepció del món i, el que és més important, un rebuig injust gairebé sàdic per part de la comunitat científica en general. D'aquesta casta de rebuig, en saben molt, perquè sofriren les seves espines en la pròpia pell COPÈRNIC, NEWTON, LAVOISER, DARWIN, ... i molts d'altres. De totes formes, en el camp de la ciència convé sempre ésser objectiu no sols en el mètode emprat, sinó també en l'anàlisi de la situació que la caracteritza. Per tant, en aquest cas és adient dir que els canvis i les controvèrsies són trets caracteritzadors i indispensables de les revolucions científiques en concret, d'igual forma que ho són de tota revolució en general.

Les freqüents i gairebé obligades controvèrsies entre polítiques i científiques són la segona reflexió. La controvèrsia entre ambdós s'explica per la relativitat de la interpretació: resulta simplement que no un dels dos està equivocant, sinó que ambdós tenen raó. Si pensassin d'aquesta forma positiva evitarien de bon segur la xacra de l'estrès i l'haver de prendre "Prozac". En poques paraules: tendrien el cel guanyat.

La tercera reflexió es dona a mena de conclusió, ja que expós el meu punt de vista sobre l'essència de la interpretació. Pens sincerament que la interpretació del món exterior no és innata, sinó adquirida a través de l'experiència. En una paraula: Ens ensenyen a interpretar, ens eduquen perquè interpretem de la forma més equilibrada, lògica i coherent possibles, segons allò que ens convé. D'aquest convencionalisme, n'estan més que assabentats els mitjans de comunicació. Per altra banda, si hi ha un desequilibri en la interpretació, es a dir no resulta del tot adequada, aleshores és sol anar a especialistes com són els psiquiatres o els psicòlegs. Aquests especialistes serien del tot innecessaris si no hi hagués les xacres del món modern que són l'estrès i la deformació truculenta i pessimista de la realitat objectiva. Es pot dir que, si no fos pels endèmics de la societat moderna estarien a l'atur o haurien de canviar de feina. Finalment, crec que ésser

pessimistes ens fa pensar negativament ja que tan sols veim la part dolenta de les coses. Per il·lustrar-ho, res més adient que una cita de MIGUEL DELIBES en què ens apunta la teràpia del pessimisme i també la conveniència de controlar l'excessiva eufòria, que és, d'igual forma que el pessimisme, un "desequilibri":

"...El pessimisme sols ens deixa veure les espines dels rosers, la mort de l'home, la simple carn en l'amor. Alimentats de pessimisme, no vivim la vida, la sofrem. Tot allò dolent s'agegant del pessimista, i a més converteix allò bo en dolent, precisament perquè tria la façana negativa. I això és una equivocació... Quan la vida ens resulta amarga, cal suavitzar-la amb la representació d'un Gòlgotha, i quan és dolça, mitigar les dolceses pensant que altres estan sofrint pel que nosaltres no sofrem. Sempre és necessari tenir tendència a l'equilibri, que és el camí de la veritat..."²

Estic completament d'acord amb DELIBES perquè de l'equilibri anímic sorgeix la satisfacció i perquè en estar bé amb tu mateix trobes també bé les coses, fins al punt que el món extern és per a cada un un retrat de si mateix.

Lluc Matas

1.-El terme "paradigma" està pres de *La estructura de las revoluciones científicas* de Thomas S. KUHN. Breviarios. Fondo de Cultura Económica.

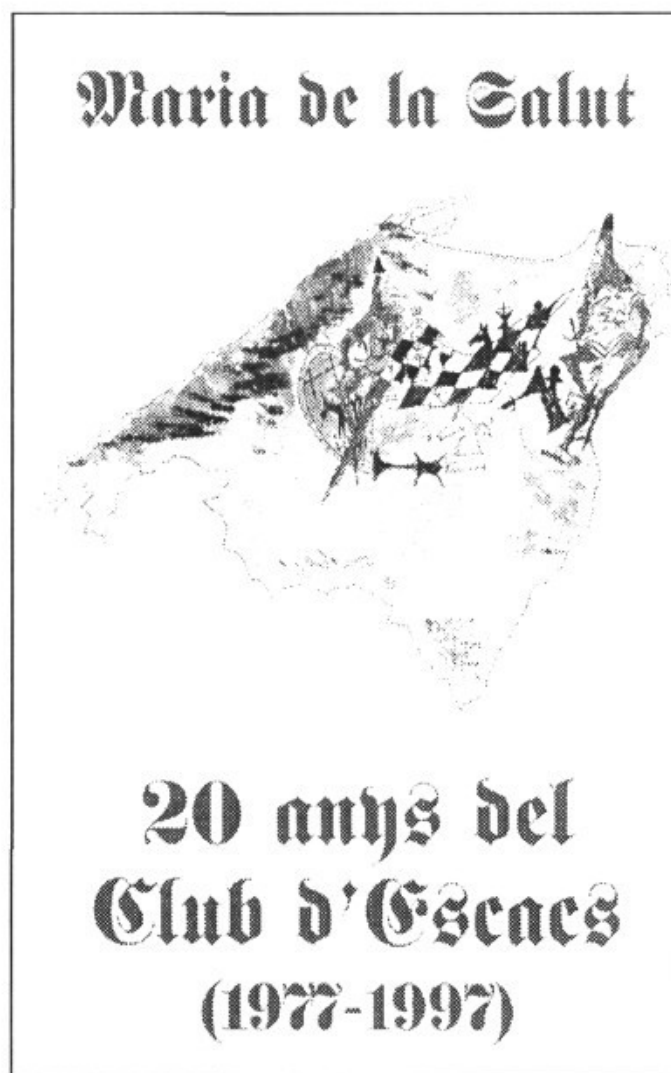
2.Miguel DELIBES. *La sombra del ciprés es alargada*. Pàg. 253. Edic. Destino.

MARIA DE LA SALUT CAPDAVANTERA DELS ESCACS DE MALLORCA

Per primera vegada a la història dels escacs, a la nostra illa, es publica un llibre sobre aquest esport "Joc-ciència". Aquest esdeveniment ha estat possible gràcies a la tasca desenvolupada per Jeroni Bergas i Enric Pozo, que el passat dissabte 4 d'octubre i al Saló de Plens de l'Ajuntament del nostre poble, realitzaren la presentació d'aquest llibre enmig d'una gran expectació.

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE "MARIA DE LA SALUT, 20 D'ANYS DEL CLUB D'ESCACS (1977-1997)"

El dissabte 4 d'octubre, Maria de la Salut va ésser escenari d'un dels esdeveniments més importants en la història dels escacs mallorquins; la presentació d'un llibre que exclusivament parlava d'escacs i analitzava la trajectòria dels vint anys d'escacs del Club de Maria amb referències d'actuacions a nivell local, balear, na-

cional i internacional que ha viscut aquest Club al llarg de la seva història.

Quan passaven 5 minuts de les vuit i amb la Sala de Plens de l'Ajuntament de Maria plena de "gom a gom", el Batle del nostre poble, en Rafel Oliver, visiblement emocionat amb la inusitada expectació per un llibre d'un esport tan minoritari però escrit per una entitat del poble que ell regeix, començà a articular les primeres paraules d'agraïment i va presentar els convidats; així en representació del Consell Insular hi havia Pere Muñoz, coordinador de l'àrea de Cultura; Jaume Gil com escaquista i Director General de Cultura i Política Lingüística del Govern Balear, el poeta i filòleg de Maria i col·laborador a nivell lingüístic del llibre, Lluç Matas i els autors Jeroni Bergas i Enric Pozo.

Després d'aquesta breu elocució va donar el torn a Enric Pozo que inicià la seva dissertació expressant sentir-se molt honrat per la gran afluència de públic a un acte d'un esport tan minoritari; després donà les gràcies al suport econòmic rebut per part del Consell Insular de Mallorca i a la tasca engrescadora que l'ajuntament de Maria ha dut al llarg de la seva història amb els Escacs, tant a nivell d'infraestructura, econòmic i de suport humà.

Vista de La Sala de l'Ajuntament plena de gent que acudí a la presentació del llibre "20 anys del Club d'Escacs (1977-1997)"

Però, a més ressaltà la gran il·lusió i treball d'en Jeroni Bergas ànima d'aquest llibre i del valuós Arxiu escaquístic d'en Llorenç Vives, que de forma altruista manté unes fonts d'informació úniques a la nostra illa.

Analitzant el llibre, un dels objectius proposats pels autors és que aquest sigui una eina per dinamitzar l'espai

escaquista de Mallorca i obri els ulls a tots ells perquè guardin els seus tresors, i animar-los a millorar l'espai bibliogràfic i així divulgar un esport tan noble, on es desenvolupen capacitats tan importants com: la creativitat, la imaginació, l'atenció, la concentració i el respecte humà entre altres.

Un esport "joc-ciència", com a molts els hi agrada anomenar-lo que a més és el menys sexista, juguen dones i homes a la mateixa competició; l'únic que mai es mira el carnet d'Identitat i aquell que té les despeses econòmiques més barates i amb la particularitat d'ocupar un caramull d'hores dins el temps lliure de forma diària i sense dependre del temps atmosfèric: sols és necessari un tauler, un joc complet de peces i a vegades un local (record que l'any 1974 a la Càtedra Esportiva de Maria de la Salut, vaig jugar al final davant el portal de l'escola).

Però, desgraciadament, encara està considerat un esport minoritari, en altres països ja forma part dels Plans d'Estudis de l'ensenyament obligatori; mentre que a Mallorca encara s'estan donant passes molt lentes per implantar-ho ". En aquest moment Enric aprofità l'assistència de les autoritats abans anomenades per demanar-los que ens donassin una empenta ara que estam a punt de rebre les competències educatives amb l'objectiu de donar-li un espai dins els nous Plans d'Estudi de la Conselleria d'Educació i Cultura. Aixímateix demanà una major importància per als escacs dins l'Esport Escolar.

La dissertació s'encaminà a parlar del llibre, però abans recordà que després i de forma més exhaustiva ho faria en Jeroni; i abans de continuar dedicà uns instants a ressenyar que a Maria des del seu començament sempre es va tenir clar que la llengua del Club havia d'ésser el català i així es pot observar a la primera acta del 9 d'octubre de 1977 i evidentment aquell llibre no es va dubtar mai en fer-ho en la nostra llengua i per això es va encomanar la tasca lingüística a en Lluç Matas.

El batle, Rafel Oliver, adreçant unes paraules al públic

Ens semblava que no havíem d'oblidar els dos grans precursors dels escacs a Maria i així va ser quan es recordà que el punt de partida d'aquest llibre és valorar la tasca de dos homes que avui estarien orgullosos d'estar amb nosaltres, un va ser el 1r President del Club (1977) l'amo en Tomeu Carbonell "Blanquet" i el Vice-president l'amo en Toni Torelló "Porret", homes que a la dècada del setanta dedicaven moltes hores a jugar amb els joves, probablement no tenien coneixements teòrics però un amor als escacs inimaginables i nosaltres que eren jovenets, era la màxima il·lusió i el millor trofeu era guanyar-los; una victòria davant l'amo en Tomeu o l'amo en Toni era parlada i xafardejada per tot el poble; així poc a poc els primers anys de la dècada dels 70 es varen consolidar i l'estiu del 77 concretament un 9 d'octubre es formà la 1ª Junta directiva.

La història ha continuat i ara podem afirmar que 182 persones de Maria han participat en alguna activitat de Club (totes estan anomenades al llibre) i més de 800 escaquistes de les Illes, nacionals i internacionals (Paco Vallejo, Miquel Illescas, Alexei Dreev, Boris Zlonitk, l'actual campiona d'Espanya Mònica Calzeta...)

Tots aquests personatges i tota la història dels escacs a Maria està analitzada i inclús refermada en la memòria, amb partides, fotos, diagrames.. Gràcies a les aportacions d'en Gaspar Mas, Pep Ferriol, Miquel Mascaró, Montserrat Munar, Toni Frau, Pere A. Alomar, Simó Frau, Tià Darder..., els qual han tingut la sort de no tirar-les a la paperera i així convertir els seus documents amb una joia per els escacs de Maria i de Mallorca.

Les paraules de n'Enric finalitzaren amb un petit resum on es va dir que els Escacs són el vertader protagonista del llibre, i el poble de Maria és el tauler, camp de joc dels escaquistes, reflectit en la portada dissenyada per na Maria Antònia Roig, on es poden imaginar les il·lusions i les alegries dels escaquistes de Maria.

En Lluç Matas prengué la paraula, explicant les grans diferències entre els Escacs i el futbol, les dificultats que entranya ser un esport minoritari i l'afavoriment de la igualtat de sexes que hi ha dins els escacs, i després va fer una anàlisi sociolingüística dels escacs, però el seu gran moment va ésser quan recità un poema que havia preparat exclusivament per aquest gran dia i que reproduïm a continuació:

*"Silenci amb la paraula de coordinada
i en la mà inquieta l'ambició
en una rotunda llei de rellotge
i d'espera de resposta ingènua
per a donar passa de meta
o de jugada imprevisible
que et baixi de l'esgraó.
Alegria o decebuda
que no minven la il·lusió.
Atac o defensa en blanques o negres
i aprendre de la jugada la lliçó"*

Lluç Matas, al moment del seu parlament

Amb aquest bell poema en Lluç donà la paraula a en Jeroni que explicà les línies mestres del llibre i els moments més importants del Club; però abans volgué realitzar una petita comparació entre el treball desenvolupat en la impremta per en Joan Morey i l'enquadrador en Guillem Cardona que malgrat les grans dificultats tingudes al darrer dia han complit la seva promesa i avui es pot presentar el llibre no com quan en Gary Kasparov va presentar el llibre "el Fill del Canvi" a Sevilla amb només la portada. També ressaltà el disseny d'en Joan Antoni Carbonell.

Després analitzà els vint anys, explicant que hi ha lloc per a tota mena de daltibaixos: triomfs, alegries, picabaralles, somnis, il·lusions.... Ressenyà que en aquest llibre no hi ha índex, però no crec que tingueu cap tipus

de problema per seguir la lectura, ja que tots els esdeveniments estan explicats de forma cronològica.

Destacant, una primera etapa anomenada de la memòria abans de néixer (títol d'un vers d'en Lluç Matas), on apareix el I torneig de Maria (desembre de 1971) on hi hagué un triple empat al 1r lloc: Bartomeu Carbonell, Pere Salvador Mas i Damià Quetglas, fins al II Torneig d'Estiu (1997).

La segona època, és la de la seva fundació 9-X-77 fins al 1982, destacant el títol de campió de segona- Part Forana.

La tercera etapa, considerada la del letarg que dura fins el 1987, amb torneigs esporàdics: "Cas Xigaler" i torneig d'estiu de Ràdio Maria - Fent Carrerany".

Fins la més esplendorosa que s'inicià l'any 1987, amb el ressorgiment del Club i en l'organització de grans competicions com: el Campionat de Balears cadet que el club organitzà el 1990, guanyat pel jove Paco Vallejo que ja prometia ser una gran figura, ara és MI; les simultànies del Rus Alexei Dreev, el 16 de desembre de 1989, mobilitzant el poble amb una expectació inusitada; la frase "hi ha un rus a Maria", va donar la volta per tots els cantons i hi havia gent que no sabia ni com era un tauler d'escacs.

Un altre gran dia va ésser quan el GM català en Miquel Illescas (15 d'agost 1990), a través d'en Pep Ferriol vingué al nostre poble i ens delectà amb una jornada escaquista didàctica i plena de bon ambient inclús amb partides ràpides a la cega, l'ascens a la màxima categoria de l'escacs mallorquí Preferent....

Però sense cap dubte, l'esdeveniment més important va ser l'organització del campionat de Mallorca amb quasi 200 participants i amb una assistència setmanal d'unes 400 persones entre jugadors i públic en general. Aquests tres mesos de competició varen ésser reconegut per tot Mallorca amb gran quantitat de lloances per la bona tasca desenvolupada.

En Jeroni finalitzà dient que aquests fets i molts altres es poden trobar en aquest llibre que avui presentam.

A la dreta, Javier Cisneros, campió del XVII Torneig Obert de Maria

A continuació, en Jaume Gil, es dirigí al públic i als autors primer dient que ell en aquest moment es sentia més un jugador d'escacs que el Director General de Cultura i per això primer agràia el que haguessin triat una partida d'ell en el llibre i que a més l'hagués guanyada, després com a Dtor de Cultura i Política lingüística agafava les insinuacions de n'Enric per fer d'intermediari i donar suport al col·lectiu escaquista en les seves reivindicacions amb temes relacionats amb l'ensenyament, ara que ja arriben les Competències Educatives.

Finalment tancà l'acte en Pere Muñoz que quedà molt impressionat per la publicació d'aquest llibre en un indret tan petit de Mallorca com és Maria, va dir que és digne d'admiració; a més ressaltar la preciosa portada que havia dissenyat Maria Antònia Roig (jove artista local); i en contestacions a les al·lusions de n'Enric, va comunicar que

institucionalment s'està fent una gran tasca de recolzament als esportista d'èlite com na Mònica Calzeta i al mateix esport escolar, malgrat que prometé intensificar aquesta labor.

Les darreres paraules varen ésser dites pel batle, en Rafel Oliver, que convidà al lliurament de premis del torneig infantil i de l'Obert de "Sa Fira", així com un petit refresc.

FITXA TÈCNICA

AUTORS: Jeroni Bergas i Enric Pozo

PORTADA: Maria Antònia Roig

FONTS D'INVESTIGACIÓ: Llorenç Vives, Joan Carles Mas, Gabriel Bergas, Fent Carrerany, Arxiu Club d'Escacs Maria i Federació Balear.

IMPRIMEIX: Gràfiques SIBA

Jeroni Bergas i Enric Pozo

UNA CONVERSA MARIANDA

L'altre dia de pagès, dins aquest octubre acabat de passar, un parell de professors de la Universitat, acompanyats d'uns llosetins pràctics en vídeos, vàrem tenir l'oportunitat de distreure'ns durant una bona estona escoltant la conversa entre tres mariandos ben populars a la vila: l'amo en Magí "Nadal", l'amo en Toni "de Roqueta" i l'amo en Joan "Conillet".

La conversa, asseguts dins Can Gaspar, davant el molí de sang i envoltats d'eines i ormetjos que ens recordaven maneres de fer feina que avui, majoritàriament, ja han estat abandonades, va ser la contribució, amb tota l'amabilitat possible, d'aquestes tres persones a la confecció d'un arxiu audiovisual dels parlars insulars, que hem emprès dos professors, del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General.

Durant devers dues hores, els tres protagonistes de l'acte conversaren, amb un bon humor envejable, entre ells, i amb nosaltres, de coses molt diverses; sobretot, però, de la vida i la feina de quan eren un poc més joves, del que feien i del que veien fer a la vila, de com han canviat les coses... No hi faltaren anècdotes, com la del carreter que se n'anava de Palma cap a Maria endormiscat i qualcu el va fer girar, sense que se'n temés, de tornada cap a Palma. I tampoc no hi faltaren, com podeu suposar, les gloses de l'amo en Magí, que ens sorprenia cada punt amb els seus versos plens d'enginy i de gràcia.

Va ser una experiència agradable i enriquidora. Agradable, perquè els tres conversadors es mostraren com uns homes simpàtics, afables i plens d'humanitat. Compregueren tot d'una que era que volíem i saberem fer tan bé el seu paper que no hagueren de menester en cap moment que els diguéssim "xerrau" o "ara feis això". Tenien tanta de corda per conversar que encara ara hi

seríem, si no els haguéssim aturat, i ens proporcionaren un document de moltíssima utilitat per estudiar la parla de Maria, ben característica enfront de la dels pobles veïnats. Escoltant-los, a part de constatar la particularitat fonètica marianda de l'absència de "è" oberta, en lloc de la qual apareix "é", poguérem també sentir mots i expressions que avui en dia difícilment són presents en el parlar dels més joves, sobretot els que no són de pobles com Maria, que conserva encara el seu caràcter de poble petit, interior, conformat per la vida pagesa. Només com a exemple, citaré la satisfacció que ens féu comprovar que un mot com rallar, sinònim de xerrar, que molta de gent considera que només es diu a Menorca, es viu en el parlar mariando.

Va ser, doncs, un matí ben interessant, durant el qual vàrem obtenir un preciós document lingüístic extraordinàriament il·lustrat amb la mateixa gestualitat dels protagonistes i amb tota la col·lecció d'objectes diversos que a Can Gaspar es poden veure o que l'amo en Toni de Roqueta va dur.

Una jornada, doncs, ben aprofitada i que, sobretot, ens permeté fer amistat amb tres persones excel·lents a través de les quals vàrem poder conèixer un poc més aquest món rural, estoig de l'autenticitat de l'ànima mallorquina, que sobreviu encara al cor de l'illa.

Jaume Corbera

Miquel Costa i Llobera

en el 75è aniversari de la seva mort

VIDA

Miquel Costa i Llobera (Pollença 1854 - Palma 1922) és, juntament amb Joan Alcover, el poeta que fou considerat durant molt temps màxim exponent de la poesia catalana a Mallorca. Les generacions posteriors es formaren dins el mestratge d'ambdós escriptors i conformaren allò que s'ha anomenat l'Escola Mallorquina. De família benestant de terratinents pollencins - propietaris de Formentor, a més d'altres finques importants - cursa el batxillerat a l'Institut de

Palma, on rep la influència de Josep Lluís Pons i Gallarza. Comença la carrera de dret a Barcelona (1872 - 1875), però una profunda crisi religiosa li fa interrompre els estudis. Torna a Mallorca on porta el tipus de vida que correspon a la seva situació acomodada. De vocació sacerdotal tardana, als 31 anys decideix anar a Roma per tal d'estudiar teologia a la Universitat Gregoriana. És ordenat de prevere el 1888, als 34 anys, i torna a

Mallorca el 1890. Guanya una canongia pontificia a la Seu de Mallorca el 1909 i és nomenat professor del Seminari Conciliar de Palma. Absorbit per les tasques pròpies del seu ministeri, dins els darrers anys decreix la seva dedicació a la literatura. Amb la mort del germà Martí (1918) i del pare (1919), s'accentua la seva esterilitat literària. Morí en el convent de les Tereses de Palma, d'un infart, mentre predicava el panegíric de santa Teresa.

OBRA

De gran precocitat literària, als 21 anys ja havia escrit la seva composició més aplaudida, *El pi de Formentor*. Passà per diverses vacil·lacions lingüístiques que motivaren l'alternància de la llengua catalana amb la castellana. Fou nomenat Mestre en Gai Saber a Sant Martí de Canigó el 1902. *El pi de Formentor* figura en el seu primer volum publicat, *Poesies* (1885), al qual seguí *De l'agre de la terra* (1897). Té també una incursió en el domini de la prosa amb *Tradicions i fantasies* (1903).

Amb *Horacianes* (1906), llibre que conté l'admirable oda *Als joves*, assoleix el punt màxim de la seva producció i fa una importantíssima aportació a la literatura catalana. El llibre, escandit en metres clàssics d'una rotunditat colpidora, mostra una clara voluntat de portar el món clàssic grec i llatí

a la poesia autòctona. Aquests versos es defineixen per una gran contenció i són la gran aportació mallorquina al moviment noucentista català.

El 1907 publica una segona versió, ampliada, de *Poesies* i viatja per orient i Terra Santa. Fruit d'aquest viatge serà un nou llibre, *Visions de la Palestina* (1908), on malda per portar el versicle bíblic a la llengua catalana. La resta de la seva producció en català són obres pietoses i poemes de circumstàncies. També és important, però, la tasca teòrica continguda en la conferència de 1904 *La forma poètica*, pronunciada a l'Ateneu Barcelonès.

Josep M. Llopart ha aplicat a la poesia de Costa tres substantius que la defineixen: bellesa, elegància i reserva. Publicà també un volum de poesia castellana, *Líricas* i un llarg poema d'inspiració modernista, *La deixa del geni grec*.

Als joves (fragment)

L'art veritable és sa, gallard i noble,
tal com Apol·lo amb cítara
i amb sageta potent. Té la bellesa,
la joventut de l'ànima,
la claredat, l'ardida força, l'hàbil
maneig de fibra harmònica,
i l'arc terrible del bon dret que mata
la serp del fang malèfica.

Tal vos somriga, l'ideal, oh joves,
unint el seny amb l'impetu,
i amb gran serenitat, que és la divisa
de la potència màxima.
Ah! Els forts vénen de forts. Alçau l'emblema
de l'avior il·legítima,
que cada poble sols ateny son astre
seguint per la seva òrbita.

Siau qui sou; mes no atiant vells odís
de raça; ni amb enfatiques
declamacions lloant tot lo que és vostre,
fins les mateixes úlceres...

Siau qui sou; mes no us tanqueu, ombrívols,
dins una llar històrica
sens horitzons. Volau sobre les terres
enfors, amunt, com l'àguila!
Ella ama el niu de les maternes roques,
però amb gran vol arranca-s'hi
i, travessant mil horitzons, domina
espais de llum esplèndida.
Per planes, mars, abismes i muntanyes,
amb vista potentíssima,
tantost afina desitjada presa,
impetuosa llança-s'hi
de la regió del llamp. Mes no trasmuda
d'essència l'au indomita.
Ans bé, de tot lo que trescant aferra,
gustant-ne fibres intimes,
se n'assimila la potència, i torna
cap a son niu més àguila.

El pi de Formentor

Electus ut cedri.
Mon cor estima un arbre més vell que l'olivera
més poderós que el roure, més verd que el taronger.
conserva de ses fulles l'eterna primavera
i lluita amb les ventades que atupen la ribera,
com un gegant guerrer.

No guaita per ses fulles la flor enamorada,
no va la fontanella ses ombres a besar;
mes Déu ungi d'aromes sa testa consagrada
i li donà per tron l'esquerpa serralada,
per font la immensa mar.

Quan lluny, damunt les oncs, renaix la llum divina,
no canta per ses branques l'aucell que encativam;
lo crit sublim escolta de l'àguila marina,
o del voltor que puja sent l'ala gegantina
remoure son fullam.

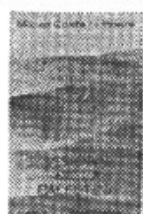
Del llim d'aquesta terra sa vida no sustenta;
revincia per les roques sa poderosa rel.
Té pluges i rosades, i vents, i llum ardenta,
i, com un vell profeta, rep vida i s'alimenta
de les amors del cel.

Arbre sublim! Del geni n'és ell la viva imatge;
domina les altures i aguaita l'infinit;
per ell la terra és dura, mes besa son ramatge
lo cel que l'enamora, i té el llamp i l'oratge
per glòria i per delit.

Oh sí; que quan a lloure bramulen les ventades
sembla entre l'escuma que tomba lo penyal;
llavors ell niu i canta mes fort que les onades,
i triomfador espolsa damunt les nuvolades
sa cabellera real.

Arbre, mon cor t'enveja. Sobre la terra impura,
com a penyorà santa, dure jo el teu record.
Lluitar constant i vencer, regnar sobre l'altura
i alimentar-se i viure de cel i de llum pura...
oh vida! noble sort!

Amunt, anima forta! Traspassa la boirada
arrela dins l'altura com l'arbre dels penyals.
Veüras caure a tes plantes la mar del món irada,
i tes cançons valentes niran per la ventada
com l'au dels temporals.

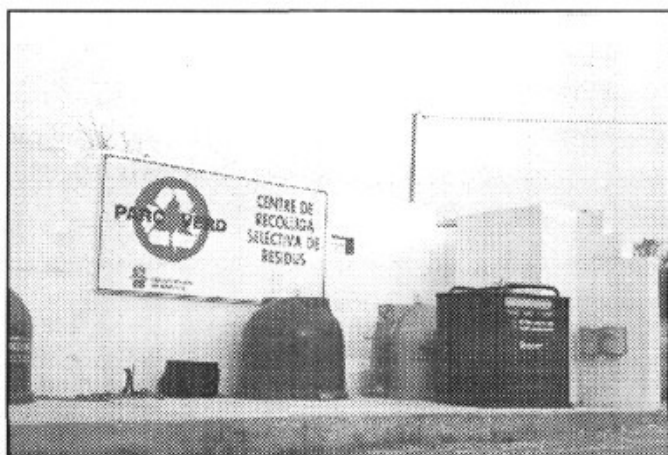

**Consell
de Mallorca**
Cultura i Patrimoni Històric

BULLIT DE NOTÍCIES

EN MATAS I LES SEVES FOTOS PUBLICITÀRIES

Aquests passats dies haureu pogut llegir a la premsa notícies referides al "gastòrum" que fa el gabinet de Presidència del nostre president Matas en fotografies per aconseguir que arribi a tot arreu. Els partits de l'oposició arribaren a xifrar en 10 milions de pessetes la "inversió" feta en remetre fotografies del president amb tota quanta persona saluda al seu pas per festes, fires, saraus i visites oficials per tots els racons de Mallorca. Podem donar fe que molts de veïnats i veïnades de maria, que el dia de la fira de setembre li donaren la mà, han rebut a ca seva una d'aquestes fotografies per tal que en tinguin un record ben "fotogènic" d'aquesta encaixadeta de mans.

JA TENIM PARC VERD

Després de molt de temps de parlar-ne ja el tenim. Sobre el pou de Sa Font, on hi havia l'antic escorxador i posteriorment primers vestidors del camp de futbol, s'hi ha ubicat el Punt Verd de Maria (Centre de Recollida Selectiva de Residus) dins de la campanya posada en funcionament pel Consell Insular de Mallorca. Allí hi ha contenidors per recollir vidre, roba, llaunes, paper i piles de tot tipus. Si teniu material d'aquest, ja ho sabeu, no ho tireu als fons, duïu-lo al Punt Verd i col·laborareu a la campanya de reciclatge. Hi guanyarem tots.

RECAPTACIÓ DE TRIBUTS A LA CASA DE LA VILA

Si no teniu els vostres rebuts que pagau a l'Ajuntament domiciliats, els propers dies 7, 10 i 11 de novembre, de 9 a 14 hores ho podreu fer allà mateix ja que són els dies marcats per pagar: la contribució urbana, la contribució rústica, els fons, l'IAE, l'impost de vehicles.

Si no voleu esperar, hi podeu anar i demanar torn. Venga, tothom a pagar, que dels impostos en surten les inversions!

CONVOCATÒRIES PER SOPAR I CAMPIONAT DE TRUC

La Peña Barcelonista de Maria ha fet una convocatòria per a tots els seus associats per al dissabte dia 1 de novembre, dia del derbi Reial Madrid-Barça. En aquesta convocatòria, llarga i sucosa, se'ls citava a partir de les 18,30 al local social per discutir sobre la inauguració oficial de la Peña, dues hores més tard sopar i partit i encara dues hores més tard, si "va bé", festa i si "Van mal", cadascú a ca seva i a escoltar els coets dels madrilenys que a la mateixa hora estan convocats a un sopar semblant al bar del Poliesportiu.

I per al dissabte dia 8, en lloc de sopar, el que ha convocat la Peña Barcelonista és un campionat de Truc per Parelles. A la convocatòria deixen clar que s'hi pot apuntar tothom, sense tenir en compte la blancor.

EXCURSIÓ A LA TRAPA

El passat dia 30 d'octubre els alumnes de 3r i 4t de primària de l'escola de Maria anaren d'excursió a La Trapa. Després d'un maratoniat viatge amb autocar, ple de peripècies, arribaren a Sant Elm. Després d'una hora i mitja d'ascensió arribaren a les cases de La Trapa. Sembraren arbres, garrovers concretament, per ajudar a reforestar aquest espai que va quedar molt tocat per l'incendi de l'any 1994 i a conseqüència del qual quedà sense vegetació i amb les marjades a mercè de l'erosió dels aiguats que provoquen continus esbaldrecs. Dinaren allí mateix i visitaren les mines, el molí de sang, el mirador i el forn de calç.

VACUNACIÓ CONTRA LA MENINGITIS

Dins de la Campanya per combatre la Meningitis que està duent a terme la Conselleria de Sanitat del Govern Balear, entre la població infantil i juvenil, fins als 19 anys, als nins i nines de Maria els tocarà el torn la setmana del 10 al 14 d'aquest mes de novembre, a la mateixa escola.

Si hi ha qualcú que a pesar de no estar en edat escolar també es vol vacunar ho pot fer, però haurà d'anar al seu centre mèdic corresponent.

CONCERT A L'ESGLÉSIA DE MARIA.

Ens han dit que es prepara un concert pel proper dia 27 de desembre a càrrec de la Filharmònica de Colònia a l'església de Maria. El proper mes vos donarem més informació.

SERVEI DE PROMOCIÓ ECONÒMICA DE LA MANCOMUNITAT DEL PLA.

Aquest servei pretén posar en marxa i assessorar accions de desenvolupament econòmic i social per als

BULLIT DE NOTÍCIES

municipis de Pla. Per apropar aquest servei als habitants del nostre poble seran a l'ajuntament el quart dimarts de cada mes de 9 a 12 hores.

Aquest servei vos informarà sobre:

-Una borsa de treball i orientació laboral. Si cercau feina vos podeu apuntar en aquesta borsa.

-També oferirà informació sobre línies d'ajudes per a empreses i ajuntaments.

-Oficina d'informació juvenil, sobre educació, treball, temps lliure, etc.

Per a més informació passau per l'ajuntament el quart dimarts de cada mes.

LA RAÓ I EL DIÀLEG HAN ARRIBAT A L'ESCOLA.

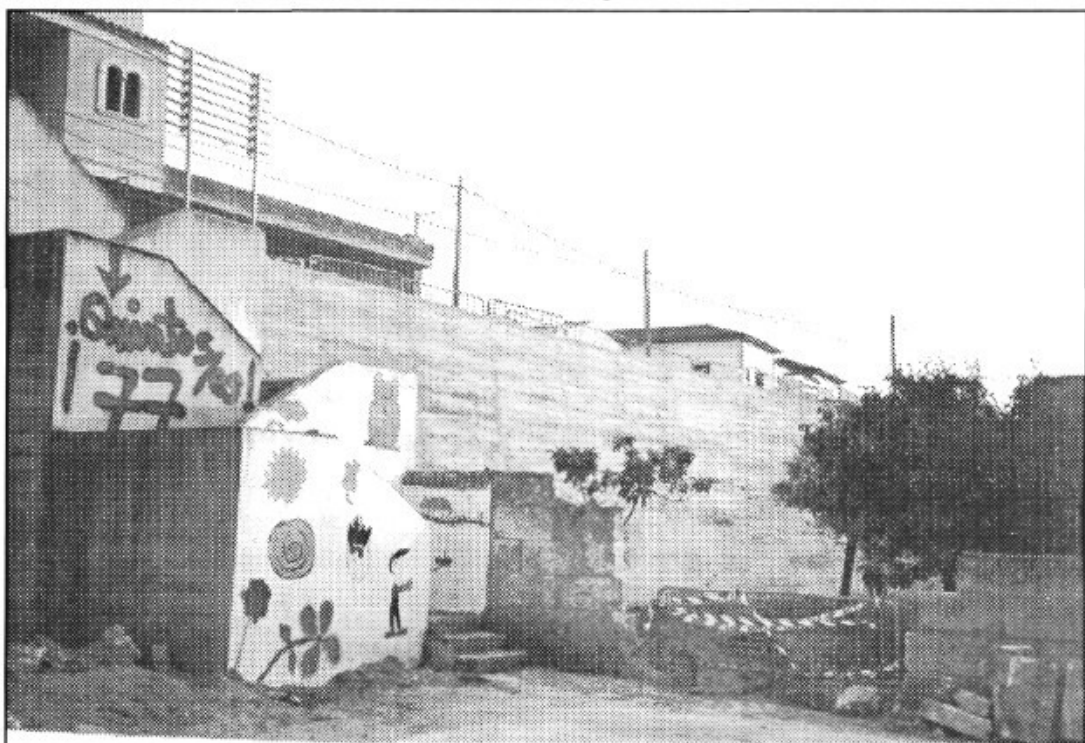
Amb aquest titular la revista l'ARC, que edita l'Institut de Ciències de l'Educació, presenta una entrevista que fan a la nostra companya i membre del Consell de Redacció d'aquesta revista Margalida Mas Vicenç, "de Son Canet". El motiu d'aquesta entrevista és la tasca que ha fet na Margalida sobre un projecte d'ensenyament de la filosofia, el projecte 6/18.

UN MUR DE CONTENCIÓ AL CARRER DE "SES VERES" (sic)

Si passau pel carrer de Ses Venes (no "veres" com diu el cartell que hi han posat) podreu veure com ja estan acabant el mur de contenció que ha de permetre aguantar

el ferm del carrer, des de les escales que pugen de la Plaça del Mercat fins a ca'n Guillem "Pollet". El gran desnivell que hi ha en aquest carrer ha duit més d'un maldecap i ha obligat a fer aquestes obres de contenció a més d'un lloc del seu recorregut.

Vista del mur des de la Plaça des Mercat

DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT:

Madò Maria Forteza Bonnín, que morí el dia 3 d'octubre, a l'edat de 93 anys. Viví al carrer Sa Tanca, número 2.

L'amo en Bernat Carbonell Mas morí el passat dia 10 d'octubre a l'edat de 77 anys. Viví al carrer Antilló, de Palma.

L'amo en Josep Campaner Llabrés, que morí dia 20 d'octubre a l'edat de 80 anys. Viví al carrer de Sa Raval, 114.

L'amo en Rafel Aulet Mas que morí dia 29 d'octubre a l'edat de 80 anys. Viví al carrer de Sa Raval, número 39.

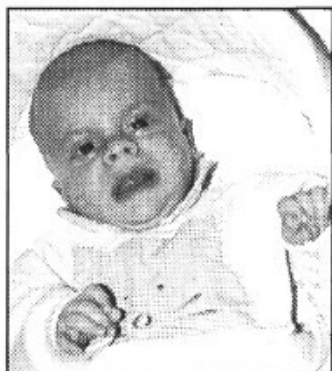
Que descansin en pau.

BENVINGUTS:

En Miquel Vanrell Font, que va néixer el passat dia 22 de setembre. Els seus pares són en Pedro Vanrell Ferriol i n'Antònia Font Mas.

En Bernat Carbonell Serra, que va néixer dia 28 de setembre. És fill d'en Joan Carbonell Matas i de na Margalida Serra Cantallops.

TELÈFONS D'INTERÈS:

AJUNTAMENT	525002
FAX	525194
UNITAT SANITÀRIA (cita prèvia)	525594
APOTECARIA	525020
ESCOLA DE DALT (telèfon i fax)	525083
ESCOLA DE BAIX	525252
LOCAL TERCERA EDAT	525564
PARRÒQUIA	525033
GESA INCA: AVARIES	880077
BOMBERS	085
HOSPITAL MANACOR Informació	847000
Urgències	847060
Cita Prèvia	847100
AMBULATORI D'INCA	502850
URGÈNCIES A TOTA L'ILLA	061
SON DURETA (Centraleta)	175000
AMBULÀNCIES S.S. (Inca)	502850
AMBULÀNCIES	200362
RECAPTACIÓ TRIBUTS CAIB (Inca)	505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA (Inca)	505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Matí: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANITÀRIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dimarts, dijous i divendres: de 18 a 20 hores.

Dimecres: de 17 a 20 hores.

Dissabtes: de 10 a 13 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Sortides Maria: 7'30 i 15 hores.

Sortides Palma: 13 i 19 hores.

LÍNIA INCA-MANACOR:

Cap a Manacor: 12'30 i 19'55 hores.

Cap a Inca: 9'40 i 18'50 hores

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU: Carrer Ponent, número 3.

- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 hores al855043

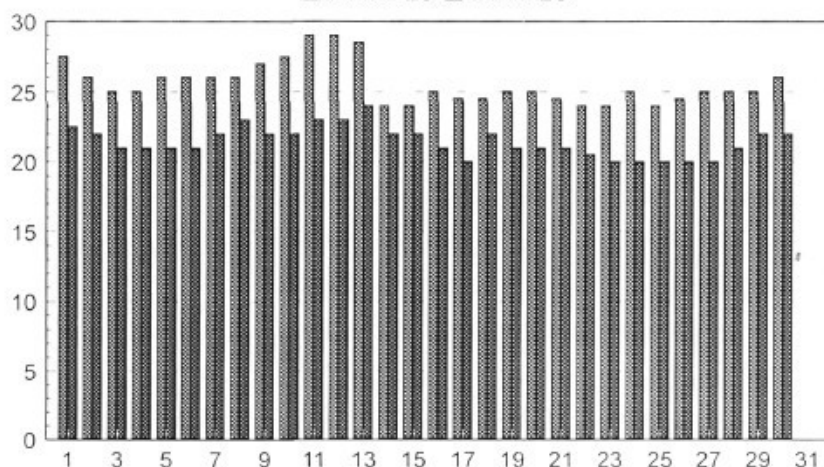
- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al520292

- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anticonceptius heu de cridar al236624

El temps

MES DE SETEMBRE

■ MAXIMES ■ MINIMES

PLUVIOMETRIA

Dia 2	35 l.
Dia 13	4'5 l.
Dia 17	10 l.
Dia 19	2 l.
Dia 20	3'5 l.
Dia 28	1 l.

TOTAL: 56 LITRES

Temperatura Màxima
29 °C (Dia 11)

Temperatura Mínima
20 °C (Dies 23 a 27)

Temperatura Mitjana
23'4 °C

Mitjana Màximes
25'5 °C

Mitjana Mínimes
21'4 °C

Na Joana Maria Vanrell Monroig, que va néixer dia 15 d'octubre. Es filla d'en Gabriel Vanrell Mascaró i na Maria Monroig Bonet.

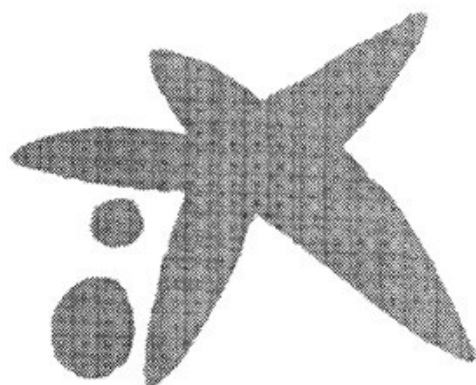
Enhorabona als seus pares i demés família.

NOCES DE PLATA

En Simó Font Negre i n'Antònia Ribas Mas celebraren les seves Noces de Plata el passat dia 25 d'octubre a l'església parroquial de Maria de la Salut.

Els desitjam que poguem veure les Noces d'Or.

"la Caixa"

De Viatge, amb *Viatges Martel*

Viatges Martel sortejarà un viatge per a dues persones, entre totes les fotografies recents de viatges publicades a Fent Carrerany al llarg del 1997.

10.-A la fotografia superior podeu veure na Pedrona Crespi Mateu en companyia dels seus fills al Real Club Nautic de Baiona, era el passat mes de gener.

11.-A l'esquerra podeu veure en Rafel Perelló Carbonell, el passat mes de març davant l'Institut Pasteur de París

12.- En Joan Ferriol i na Margalida Mascaró es feren aquesta fotografia al "Parque del Retiro" de Madrid. Era durant el passat mes d'agost

CANTEN PAPERS I MENTEN BARBES.

El passat dia 26 de setembre amb motiu de la Fira del Mercat d'Ocasió, el Diario de Mallorca va publicar una entrevista amb el batle Rafel Oliver amb el suggerent titular "Me gustaria que las críticas de la oposición fueran documentadas". Feia un repàs a les crítiques que havia sofert per diversos temes d'actualitat i que havien transcendit de l'àmbit local. Per justificar-se davant el partit, que cada vegada coneixen més la seva manera de fer les coses, anava tocant un per un, els temes que li interessaven.

D'entrada deia que "ja s'havien liquidat els pressupostos de 1995, aquest mes es tancarà el del 96 i el 97 es duu al dia". Dies després, el 4 d'octubre, amb el seu vot de qualitat eren aprovats els comptes generals dels anys 92, 93 i 94.

Afirmava que la secretària l'acabava d'informar que hi hauria un romanent de tresoreria d'entre 5 i 6 milions de pessetes i "això serà superàvit pressupostari". Res a dir, llevat que la secretària gaudia de les seves vacances i no en sabia res de les declaracions que realitzava Oliver. D'haver-hi aquest superàvit, el poble de Maria ha d'estar content, ja que un superàvit pressupostari s'hauria de reflectir amb una disminució de la pressió fiscal per a l'any 1998. Ben al contrari, la intenció de la majoria és pujar del 0,6 al 0,7% l'impost de Béns Immobles (IBI) per al proper any i s'aprovarà, si ja no s'ha fet, en els propers dies. Al sr. Batle just li entra el que li convé, no escolta els qui li aconsellen contenir despeses i els resultats són els que són.

Diu que l'Ajuntament just deu uns 3 milions de pessetes corresponents als dipòsits reguladors del pou de Roqueta i no parla com a deute de la devolució que queda de l'IVA ni de l'operació de tresoreria que es va fer amb SA NOSTRA el mes d'Agost de 1996 de més de 15 milions de pessetes. A final d'any s'ha de cobrir aquesta operació, és a dir s'han de tornar els doblers, i segurament se n'haurà de fer una altra, s'haurà de renovar l'actual per poder marxar. Jo crec que hi haurà novetats prest. Els interessos d'aquesta operació es paguen amb càrrec al pressupost i això minva les possibles inversions. Un altre crèdit de 2,8 milions aprovat al mateix plenari del mes d'Agost encara no s'ha firmat ja que el Consell no l'ha autoritzat i a la porta de la Casa de la Vila ja hi han comparegut els cobradors de les factures que es deuen. Una casa així és una ruïna.

Xerra una vegada més del tema de l'IVA del que s'havien de pagar poc més de 600.000'-Ptes cada mes i degut al fet que ara es paga la totalitat de la mota s'acabarà de liquidar a finals del gener de l'any que ve. Aquesta devolució més ràpida no és voluntària sinó obligada per l'Administració Central davant el retard en els comptes

municipals. Això suposa un desequilibri pressupostari que més tard sortirà, segur. La despesa immediata que s'ha pagat per tornar l'IVA ha anat en perjudici de les inversions que es poden fer dins Maria ja que es va gastar i es segueix gastant fora planificació ni prioritització. Es va tornar un crèdit que no molestava ni mica la caixa per tornar-lo i al final se n'ha hagut de demanar un altre per pagar el que s'havia gastat. En una paraula, desastrós.

Demana a l'oposició papers, que demostrï amb números les crítiques i al mateix temps reconeix que hi ha hagut problemes de disponibilitat de doblers. Demana papers que ell té, que si li convé tarda molt a entregar i que just ho fa quan el troben amb l'endemana. La manca de doblers a la caixa és el primer signe del mal estat dels comptes municipals i per extensió de qualsevol casa. A la gent li costa entendre els números, si no són els de casa seva, i no vol complicar-se la vida. Les coses públiques clares és el que vol la gent i això al Batle li agrada poc. Les constants modificacions de partides dels pressupostos indiquen que es gasta fins que n'hi ha, sense tenir el seny que cada un procura tenir a ca seva. Si s'han demanats doblers als bancs per pagar factures que no estaven previstes vol dir que s'ha gastat més del que s'ha ingressat. Demanar doblers per pagar deutes ha estat sempre un mal negoci i això ja és vell. Heu mostrat el peus i heu pujat a plenari molt tard el reconeixement de deute, quan ja no vos heu pogut amagar més davant la pressió dels cobradors. Qui ha fet una feina és just que la cobri. Demana papers quan les mateixes propostes que s'han pujat als plenaries per demanar doblers als bancs i canviar la dotació de diverses partides per poder pagar deutes, són papers. En lloc de demanar doblers per fer millors demanau doblers per pagar deutes i això la gent, sí que ho entén.

Es felicita d'esser el descobridor que el Pla Mirall és una ruïna per als Ajuntaments. Tots els altres batles de l'illa, inclosos els dels seu partit, estan equivocats. Sobren els comentaris, el problema és que l'Ajuntament no té un duro, així de clar. La sensació que tenen els ciutadans de Maria és que són ciutadans d'un poble limitat, on no es fan les millores necessàries per posar-nos a l'alçada dels millors. Tenim els espais públics ben igual que fa 10 anys, les entrades del poble fan pena, alguns carrers estan plens de clots, algunes voravies estan sense fer, altres han tengut més sort, les tenen molt millor i inclús algunes altres estan al mateix nivell que l'asfaltat, etc.

Fa anys que esperam un poliesportiu cobert, aprovat fa estona, pagam lloguer i reformes a Ca'n Gaspar per poder-hi fer activitats els col·lectius del poble i tornarem als propietaris una casa restaurada i amb solera en lloc d'iniciar la compra i reforma d'un casal de cultura municipal.

Un endeutament estudiat, fet amb valentia, per fer inversions i no per pagar deutes, sempre és millor que una inversió en terra d'altre. S'ha de tocar a les portes que faci falta per tal de pujar el nivell de vida dels ciutadans de Maria. Les institucions públiques, siguin del color que siguin, ens representen a tots els ciutadans i hem d'exigir un bon tracte de totes elles.

Del tema de les obres, què podem dir?. Basta fer una volta per Maria o per la ruralia i veurem un descontrol que s'ha de reconduir per tal de no espenyar l'entorn ni el patrimoni arquitectònic. Xerrar de permisos d'obra, urbanisme, etc. fa posar la gent a la defensiva i no ha d'ésser així. El control urbanístic és per al bé de tots i per fer-nos iguals, per llevar diferències entre uns i altres i per cuidar-nos de possibles fets irreparables.

La culpa del descontrol mai és seva, per descomptat. La manca de recursos i de personal són les excuses que més li agraden i també afegí que farà respectar la legalitat una vegada que els altres li han posat a davant els ulls.

Com ja vaig dir, què deu pensar el sr. Francesc Quetglas, president de la Comissió Insular d'Urbanisme de la deixadesa d'Oliver davant les obres que es fan al terme de Maria?. Era davant ell, i algun altre, que es volia excusar el Batle mentre fa els ulls grossos?.

En el tema de l'aigua diu que va acordar amb Cadagua que no posarien cap rebut a cobrament sense haver informat l'Ajuntament. A Cadagua es deuen haver oblidat de la promesa ja que ha estat salat el que s'ha pagat segons queixes que m'han arribat.

Seria bo per a tots obrir debat sobre totes aquestes qüestions i no que quedàs en una picabaralla entre dos regidors i formar part del joc polític de desqualificacions que res de positiu duen. Aquesta no és mai la meua intenció, m'agrada treure alguna cosa positiva per al poble de cada creuada d'opinions.

Jaume Mestre

Regidor del Grup Municipal Independents de Maria.

UN SOMNI EMBOLICAT

L'altre vespre vaig tenir un somni, un somni molt diferent al "I have had a dream" de Martin Luther King. El seu somni era d'esperança, d'amor, de glòria, i el meu, contràriament, era de desesperança, d'indignació; un somni que crida al Cel, que fa que un exclami allò de: "Baixa de la creu, Senyor".

Vaig somiar que el Papa, el meu amic (?) Joan Pau II, em convidà a anar amb ell al Brasil. "Tu que coneixes un poc aquells redols, em digué, m'has d'acompanyar, perquè em diuen que per allà hi ha molts de catòlics però que són una mica diferents, especials".

Qui es nega a una convidada com aquesta? Així va ser com seguint la Creu del Sud ja em teniu viatjant i en poc temps torn a contemplar els impressionant monuments com el "Corcovado", el "Pão d'Azucar", el "Maracanà", "Copacabana", etc; per acabar prenent terra en el "Galeão", a la meravellosa Rio de Janeiro, antiga capital d'aquell immens Imperi deixat de la mà de Déu.

El brasiler, dic jo, és la gent més bona que hi ha a la terra i per tant no importa dir que fórem rebuts amb tota classe de delicadeses i en olor de multitud, quasi com un dia de victòria del Flamengo. El Papa s'ho passava d'allò més bé, se'l notava content i satisfet per aquella rebuda; en canvi a mi no m'enganaven, perquè en aquell moment recordava un any ja llunyà com -assistint per la televisió les festes que en commemoració del Nadal es celebraven amb tota pompa- en "Xocolate", un artista moreno del gènere còmic, ens feia passar a tots els

assistents i televidents de l'alegria sana i festera contagiosa, a la tristor i indignació més completa, quan en el seu relat que havia començat amb "pardalera", fent ús del seu art extraordinari, poc a poc anava canviant de l'humor a la seriosa ràbia i dura sàtira, assenyalant una a una tot un caramull d'injustícies que per allà encara subsisteixen; relat que acabà amb un crit com a lleó ferit: "Meu deus del cel! Per què el Papai Noel solament visita la casa dels rics? Us imaginau l'alegria que duria allà pel sertão del Nordest la baixada del Papai Noel, carregat de regals per repartir entre aquells infants que també són fill de Déu, infants de panxeta inflada per la cuquera que els roega? Però no, seguia en Xocolate, allà no hi baixa el Papai Noel. Papai Noel, amb el sac ben ple, només visita les mansions sumptuoses, les cases on tot sobra, les cases dels rics". I dic jo, pensar que el brasiler encara diu que "Deus é brasileiro!".

He de dir que en Joan Pau II es comportà com un heroi, ja que immutable va anar rebent una incalculable sèrie d'Associacions de tota classe que em feren recordar les escoles de samba carnavalesques per la seva manera d'engronsar-se en desfilars, alhora que tots cantaven. El polonès va aguantar..."com un puta", que diria en Pere Fons; i el que molt m'agrada va ser que tingués la cristiana benevolença de rebre el cèlebre bisbe Helder Camara, conegut com el bisbe "Roig", degut a la seva dedicació de tota la vida als pobres i desamparats del nordest (supos que els 88 anys de l'admirat Helder Câmara havien de

pesar). També i amb satisfacció es deixà festejar per tota aquella gent "Grossa" que vestien tan escandalosament que pareixia que venien de la boda de Barcelona. Hi havia presidents, diputats, cardenals, estraperlistes, "tubaurons", polítics coneguts per la seva "traficanzia" i altra gent de "mal viure" com deia Carles III a les seves "Ordenanzas". Qui vaig notar a faltar -i amb sentiment ho dic- varen ser aquells sacrificats de la Teologia de l'Alliberament, els Boff i companyia. Per on s'haurien perdut?

Acabada tota aquella comèdia, per anar un poc de les meves li vaig proposar a Joan Pau II: -Per què no agafam un cavall, un cotxe o un avió i ja que som aquí ens internam terra endins? Aquí la terra no acaba mai. Qui sap si ens podríem trobar amb alguns d'aquells perduts germans Cardenal, o en Casaldàliga, aquell bisbe catalanet perdut per l'Amazònia fa tants d'anys i del qual es conta si posàreu traves perquè no fos proposat per al Premi Nobel de la Pau, temps enrere, i si caminant, caminant, per ventura trobaríem en Pere Fons i na Francisca Negre que també es mouen per allà endins i que estic segur us agradaria conèixer. Què, ho provam? li vaig dir. -No em vinguís amb romanços, em digué, jo no t'he convidat perquè m'emboquis. I em fugí del davant.

En no aconseguir anar a l'Amazònia, a l'endemà el vaig ginyar per anar a São Paulo i cap allà ens encaminàrem. Qui sap, li vaig comentar, si trobarem algun conegut perquè per aquell estat va ser per on transcorregueren les meves corrieres. I efectivament, en trobarem uns quants que encara em recordaren i als quals vaig abraçar efusivament. Antics amics que em tractaren tan bé com pogueren, donant-se la casualitat que una filla d'un d'aquells es casava aquell mateix dia, i... anàrem a noces. Unes noces senzilletes (aquell amic era a l'atur i per ca seva el que més abundava era la "rusca"). Vaig notar que aquella poca seriositat dins de l'església, així com la indumentària tant del celebrant, tan diferent del bisbe Carles de Barcelona, com dels convidats (he de recordar que el Papa havia assistit per la tele, el dia anterior, el casament de la Infanta) no fou de l'agrat del

polonès: Se li notava, no ho sabia dissimular, però he de dir que no es queixà. El "banquet" que consistí en arròs i "feijão", que és el menjar diari del brasiler comú i un tros de carn (hi haurà "mistura" em digué el meu amic brasiler, perquè "l'açougueiro" que és bona persona, m'ha fiat un bon tros de vedella que pagaré quan pugui) passà sense pena ni glòria. -Què li haurà agradat a aquest senyor amic teu aquest dinar? em digué el pare de la núvia. Home, vaig respondre, segurament li hagués agradat més el de la Infanta, però com que hi ha gana...

Cansats de tant de truí, perquè truosa sí que ho és aquella gent, ens retiràrem i ben dematí ja érem a Rio contemplant aquella multitud que ocupava tota aquella esplanada majestuosa. Allò s'havia de veure! Gent de totes les races i colors amb unes indumentàries increïbles; així en veies que anaven descalços, com un poc més enllà observaves una senyora amb un capell quasi com el de la nostra Botella. En Joan Pau II estava meravellat. No es cansava de fer comentaris elogiosos. -I ara Miquel, em digué, em vols dir que els he de dir? He de parlar del de sempre: natalitat, avortament, preservatius, divorcis, etc; i de totes aquestes tonteries?. I fent-me l'atrevit vaig gosar insinuar-li que en lloc de dirigir-se als humils, que atacàs -recordant-li la passada del "Xocolate"- els poderosos que l'enrevoltaven. - Per què no els feis "quadrar" a tots, li vaig dir, i els deis que és pecat abusar del germà? Per què no deis a tants de "facendeiros" que aquí hi ha, posseïdors d'immenses extensions de terres, expoliades no se sap com, que han de complir amb la Llei de Déu i dels homes pagant a l'Estat la proporció del que paguen els humils treballadors, cosa que no fan. I als governants que facin lleis justes i que obliguin a complir-les, cosa que tampoc no fan? Per què no us dirigiu a tants i tants de "tubaurons", estraperlistes, contrabandistes i narcotraficants que deshonestament exploten les riqueses d'aquest país en benefici d'uns pocs? Per què no els deis que és pecat quedar-se amb el que no és seu? Deixau de parlar contra els preservatius; deixau fer que les parelles controlin com puguin la natalitat, per així no deixar tants de nins al carrer. Per què no agafau unes corretjades i els engegau enviant-los a treballar com Déu mana?...

En vaig amollar un poc massa i ... vaig quedar tot sol; me'l prengueren del davant.

I vaig tornar a Espanya sol i en classe turística.

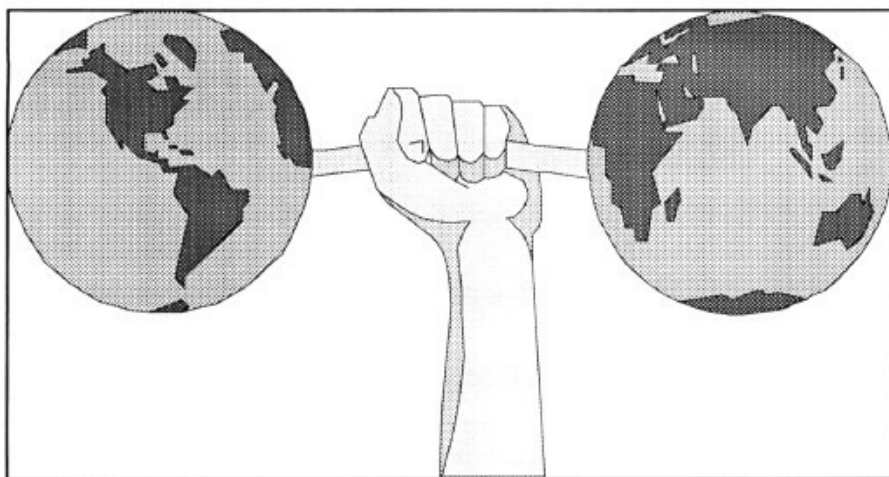
I vaig despertar.

Per què he de somiar aquestes coses?

Res més. Que estigueu bons. Una abraçada.

Maria, 9 d'octubre de 1997 (dia en què mataren el "CHE")

Miquel Oliver i Roig

ELS ARBRES DE LA PLAÇA DEL MERCAT DE MARIA DE LA SALUT

El motiu d'aquest article és donar a conèixer les varietats d'arbres que podem veure a la plaça del Mercat del nostre poble.

No voldria començar a parlar de les diverses varietats d'arbres sense citar una frase del gran científic Charles Darwin:

«Tot viatger hauria de ser botànic, ja que les plantes són el principal ornament del paisatge»

Les diverses varietats a comentar són indicades a la següent graella amb dades sobre el seu nom vulgar, el nom científic, el seu origen, la seva antiquitat i la seva localització.

NOM VULGAR	NOM CIENTÍFIC	ORIGEN	ANTIQUITAT	SITUACIÓ PLÀNOL
Acàcia	<u>Acacia longifolia</u>	Del grec "akis" punta aguda. Africana		1
Arbre de l'amor o de Judes	<u>Cereis siliquastrum</u>	Del grec "kerkis" Mediterrani oriental		2
Lladoner	<u>Celtis australis</u>	Sud d'Europa i Sud-oest d'Àsia. Zona mediterrània	1800	3
Pebrer hort	<u>Schinus molle</u>	"molle" suau i vellutat Amèrica Central i Sudamèrica		4
Falsa acàcia	<u>Robinia Pseudoacacia</u>	Amèrica Central i Septentrional	En honor de Jean Robin (1550-1629)	5
Desmai	<u>Salix babylonica</u>	China Europa		6

Plànol de situació (nombre=arbre)

5	5	5	5
5			5
5	+++++	6	5
5	6 +	+	5
5	+	+	5
canip de basket			
4	4	5	5

ACÀCIA (*Acacia longifolia*)

L'acàcia és un arbre de la família Mimosàcies amb fulles estretes i lanceolades (5-15 cm) parelles al desmai; flors petites d'un groc fort (gener-març) i disposades amb inflorescències. Fruits en llegums. Prefereix llocs solellats i sòls poc calcaris. De 4 a 5 metres d'alçada. D'algunes espècies s'obté goma aràbiga, tanins i essències i algunes es cultiven com a ornamentals. Aquest gènere comprèn unes 600 espècies pròpies de regions càlides, sobretot a Austràlia. Ornamental a jardins i voreres de carretera a la regió mediterrània.

ARBRE DE JUDES (*Cercis siliquastrum*)

Arbre de la família de les Papilionàcies i conegut també com l'arbre de l'amor, té les fulles (caduques) arrodonides (en forma de cor) i les flors púrpures o vermelles (abril-maig), papilionades i que neixen en grups directament sobre les branques o sobre el tronc abans que les fulles; els fruits són llegums marrons quan han madurat. Dóna bona fusta i és ornamental. La llegenda diu que fou l'arbre on Jodes Iscariot es va penjar. Als Jardins del Retiro a Madrid hi ha una molt bona plantació d'aquests amb alçades de 15 metres. Resistent al sòls secs i calcaris, vol sol i el seu creixement és lent.

LLEDONER (*Celtis australis*)

Arbre de la família Ulmàcies amb fulles (caduques) alternes, ovals, dentades i estipulades (apèndix); les flors són petites (maig) i presents al mateix peu (masculine i femenines), sense pètals i amb calze caduc; els fruits (1-2 cm) són tipus drupa (cirera), dolços i comestibles. Alçada de 15 a 20 metres. És un arbre de creixement ràpid i la fusta es bona per fer mànecs d'eines. És típica la seva presència a les possessions.

PEBRER BORD (*Schinus molle*)

Arbre de la família de les Anacardiàcies, cultivat com a ornamental; perenne amb fullaca lleugera, branques pendulars i fruits rodons i vermells; aquests emeten un olor aromàtic. La tija produeix una goma purgant i les fulles (dividides amb 15-10 foliols) fan olor a pebre i contenen oli. Les flors són petites d'un verd groguenc. Pot tenir alçades superiors a 10 metres.

FALSA ACÀCIA (*Robinia Pseudoacàcia*)

Arbre de la família lleguminoses amb espines al tronc i a les branques; Fulles compostes ovals (caduques) i flors papilionades blanques (maig-juny)

disposades en ramells, perfumades i pendulars; fruits en forma de llegum de 5 a 10 cm; la fusta és bona per cremar i com a peus drets.. Alçada fins a 25 metres. De creixement ràpid. Ornamental.

DESMAI (*Salix babilònica*)

Gènere d'arbres de la família Salicàcies, freqüents a llocs humids; fulles allargades (caduques) i ovals, estipulades; flors diòiques amb aments (estams pendulars) que floreixen al maig; fruit en càpsula. Ornamental. Fins a 10 metres. Actualment són híbrids (creuaments de diferents espècies). Capacitat elevada per arrelar a partir d'una branca i per créixer ben aviat.

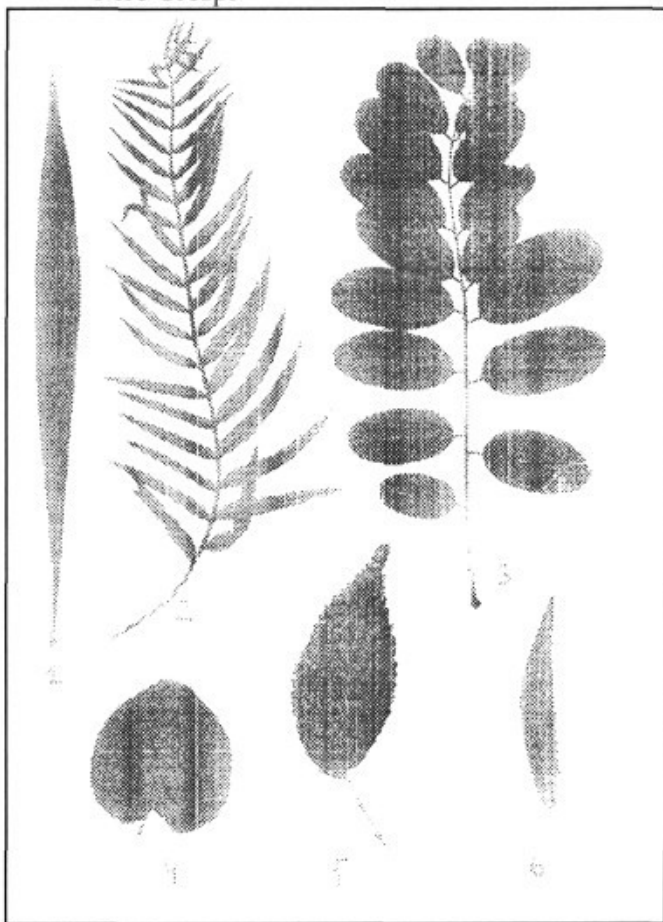
¡A veure si sabeu !

Creus que podries reconèixer aquests arbres per la forma de les fulles? Aparella el nombre assignat a cada fulla amb el nombre assignat a cada arbre segons el plànol de situació.

*Fonts consultades:

Johnson .H. (1980). Los árboles. Ed. Blume.
Polunin .O. (1980). Flores del Mediterraneo. Ed. Blume.
Phillips.R. (1981). Trees in Britain. Pan Books.

Pere Crespi

CARRERANY ESPORTIU

CLUB CICLISTA MARIA DE LA SALUT

Hem acabat les excursions de l'estiu. Les fotografies que adjuntam corresponen a les darreres.

1. Anada al Monestir de Cura, hi participaren en Pep Sabater, en Joan Mas, en Biel Vanrell, en Pep Ferriol i en Miquel Perelló. Excursió habitual dels darrers anys.

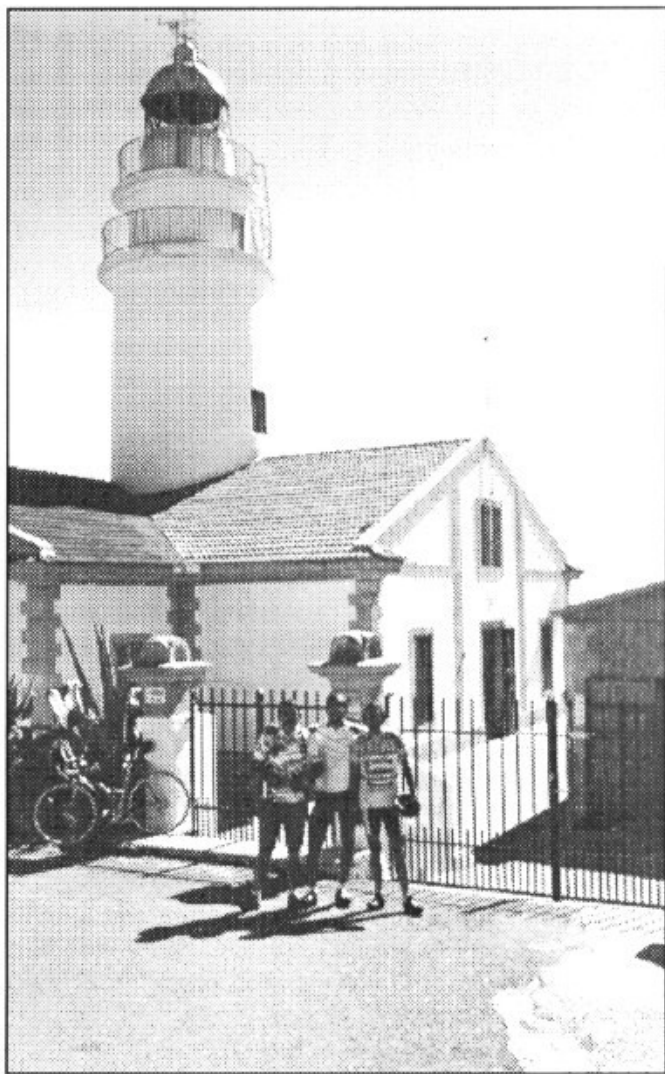
2. Anada al Far de Capdepera i al Far de Formentor, una excursió de casi 100 km. Excursió molt interessant i molt llarga. Partirem a les 8 del matí i arribarem a les 14 hs. Els paratges som molt distints de les excursions que feim al Pla. Poguèrem contemplar la silueta de l'illa de Menorca.

3. Per posar fi a la temporada fèrem una excursió d'alta muntanya: Coll de Sóller i Coll de Sa Pedrissa, és a dir, Sóller, Deià i Valldemossa. Aquesta la ferem dues vegades. Una, en Miquel Salom, en Joan Mas, en Miquel Perelló, en Pep Sabater i en Pep Ferriol. Aquesta vegada tenguèrem una rompada; en Pep Sabater va rompre la cadena de la bicicleta i va haver de quedar a Deià, li va saber tant de greu no poder acabar l'excursió i li prometèrem que la tornariem fer un altre dia, i així va ser, l'11 d'octubre hi tornàrem. Ens ferem una fotografia des del Mirador de Na Foradada.

Ara a l'hivern només ens queda les sortides dels diumenges amb un bon berenar pel mig, ja què els caçadors van a caçar i som pocs els qui sortim.

Sortida número 3

Sortida número 2

Sortida número 1.

ACTUALITAT DEL F. C. MARIER

Ja han començat la lliga tots els equips del F. C. Marier, és a dir, els Benjamins, els Alevins i els Infantils.

L'equip dels Alevins és entrenat pels germans Pere i Xisco Font, l'equip dels Infantils és entrenat per n'Antoni Bergas i en Joan Bergas, i l'equip dels Benjamins és entrenat per en Martí Mas i per en Pere Mestre, el delegat de l'equip es en Pere Ramis.

Del tres equips encara és prest per fer-ne un judici de les seves possibilitats.

Classificació dels Alevins

Equip	J	G	E	P	F	C	P
Poblense	3	3	0	0	7	1	9
Sallista At.	3	2	0	1	12	1	6
Bto. R. Llull	3	2	0	1	9	2	6
Murense	3	2	0	1	7	1	6
Sineu	2	2	0	0	6	1	6
Alaró	2	2	0	0	4	1	6
Llosetense	3	1	1	1	6	4	4
Petra	3	1	1	1	7	6	4
Apa. Bto. R. Llull	3	1	0	2	2	7	3
Juv. Can Picafort	2	0	2	0	4	4	2
Santa Maria	3	0	2	1	3	5	2
F. C Marier	2	0	1	1	3	6	1
Pt. Pollença	3	0	1	2	2	9	1
Xilvar	2	0	0	2	0	7	0
Campanet	3	0	0	3	1	18	0
Margaritense	0	0	0	0	0	0	0

Classificació dels Benjamins

Equip	J	G	E	P	F	C	P
Artà	4	4	0	0	30	3	12
Villafranca	4	4	0	0	27	8	12
Manacor	4	3	1	0	22	7	10
Manacorins	4	3	0	1	33	12	9
Porto Cristo	4	3	0	1	23	13	9
Badia C.M.	4	2	1	1	28	7	7
F.C. Marier	4	2	2	2	7	12	6
Sant Salvador	4	1	0	3	16	14	3
Escolar	4	1	0	3	17	20	3
At. Manacor4	1	0	3	17	20	3	
Olimpic	4	1	0	3	7	18	3
Margaritense	4	1	0	3	10	28	3
Porto Cristo At.	4	1	0	3	5	36	3
At. Escolar	4	0	0	4	1	45	0

*Fotografia Superior:
Equip Infantil, preparat per Joan Bergas
i Toni Bergas. El delegat és en Toni
Moreno*

*Fotografia de l'esquerra:
Equip aleví, preparat pels germans Pere
i Xisco Font*

LA PENYA MADRIDISTA DE MARIA DE LA SALUT AL DIARI DE MALLORCA

El Diari de Mallorca entrevistà al President de la Penya Madridista de Maria en Pere Carbonell. Pere parlà entre d'altres coses del local social que, de moment, els ha deixat l'Ajuntament a Can Gaspar; dels socis, que en aquests moments són una seixantena; de la instal·lació del Canal Blanco i de les relacions amb la Penya del Barça, el qual

diu que té molts amics que són del Barça, que hi ha molt bones relacions i que tal vegada es puguin realitzar algunes activitats conjuntes.

Pot ser la primera activitat conjunta interessant que podrien fer és anar a veure el pròxim partit de futbol Barça-Madrid tots plegats i que pagàs el sopar els que perdessin. Pot ser seria interessant!

POEMES I GLOSES

**Gràcies a Sor Francisca
Negre per la seva visita dia
22 d'octubre**

Com una colometa
un missatge m'ha portat
aromes d'una floreta
d'una planta petiteta
que el vostre cor ha guardat.

Oh! Dolça patria de Bolívia
guardau-me aquesta senyora
que jo li res cada dia
davant la Verge Maria
per ser una gran persona.

Vaja "xasco" que m'heu dat
Quan em va dir: Qui som jo?
Vostra llum de claretat
em va quedar reflectat
dins les ales del meu cor.

Miquel Rosselló i Quetglas

**Dia 2 de novembre
Poema a tots els morts de Maria.**

"Sonet"

No puc oblidar-vos en aquest dia,
paisans i paisanes que estau en el Cel
floriran les vostres flors amb alegria
perfumats i olorosos els clavells

Per mi, rebreu tots junts una oració,
jo vos estim, jo sé que vos don vida,
vos don temprança i alegre serenor
com l'aua dels temps que surt tan fina

La lluna nova que a tots mos fa claror
i brilla més fort amb vostre companyia
en la mirada amorosa del Senyor.

Així com voltros éreu el que jo som
jo seré la cendre purpurina;
un sol buf de l'orejot dins aquest món.

Una oració per tots
Miquel Rosselló i Quetglas
INCA, novembre de 1997.

**A MIQUEL ROSSELLO
AMB AFECTE**

**Omplir un paner foradat
amb dos segons**

Dalt l'alar de la teulada
de la SEU ben estirat
feia s'ullastre esbrancat
es Padri des Pla, i cansat
va pegar una llenegada,
i amb una capficada
rodola i caigué de cap
dins un paner foradat
que quedà ple fins es cap
de glosador de vetlada.

Es Padri des Pla

Les gràcies Miquel te don
de què hages pensat amb mi
però te vull advertir
que cap glosador tan fi
com en Pere Gil aquí
no n'hi ha altre en el món.

Maria, 10 d'octubre de 1997
Bernat Quetglas

**UNES GLOSES A LA TARDOR.
"LA TARDOR"**

I

Mir les estrelles del cel
i fan la mateixa claror,
i a dins la queera la mel
i a dins el jardí el clavell
i a dins l'espai la tardor.

II

La tardor de nostra vida,
quantes vegades vendrà?
Si ve en la teva "medida"
i el teu cor se n'aprofita,
molt feliç podràs estar.

III

Moltes flors i esperança
tenim dins la joventut,
nostres il·lusions són tantes
que tot el món mos encanta
i qualcun queda assegut.

IV

Oh, tardor! t'endús les fulles
acompanyades del vent
perquè els arbres despulles,
i quantes persones confuses
les dus de ple dins l'hivern.

V

Després de feta la veremada
mos dus nesples i codonys
i prest qualche bunyolada
i fan qualche serenata
plena d'amor i cançons.

VI

Perquè a dins la tardor
te desvies joveneta?
i tu saps que a lo millor
tenies un gran amor
i ha fuit igual que un voltor
per agafar una colometa

VII

Quina pena joveneta,
que no puguis conquistar

aquell dia tan soleta
que et trobaves tan estreta.
i amb ell volies ballar,
que et parlava de casar
i com un tord te va escapar
i ara no el podràs pillar
ni amb un tir de escopeta

VIII

Quan t'en vagis a casar
i t'en vas a la colgada,
sempre t'has d'assegurar
que el tir no t'ha de fallar
i faràs bona casada.

IX

Quan ja venga el darrer dia
i morim dins la tardor,
recordem sempre a Maria
que serà la nostra guia
davant Déu nostre Senyor.

Una abraçada de
Miquel Rosselló i Quetglas.
INCA, novembre de 1997